

บันทึกข้อความ

สำนักบริหาร
เลขที่รับ 0025
วันที่ 5 ส.ค. 2558 15:13
หน.ส่วนเลขานุการ. KA

หน่วยงาน สำนักกฎหมาย โทร. ๒๑๐๑

ที่ กพก ๐๓๐๐/๐๒๖๖

วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอให้ลงนามประกาศสำนักงานกองทุนฯ จำนวน ๒ ฉบับ

เรียน เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ส่วนเลขานุการ. ๑๖๑๑
เลขที่รับ ๐๐๑
วันที่ 5 ส.ค. 2558 15:15
หน.ส่วนเลขานุการ. KA

ตามที่สำนักกฎหมายได้มีหนังสือที่ กพก ๐๓๐๐/๐๓๙๑ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง ตอบข้อหารือ กรณี การจ่ายเงินชำระหนี้แทนที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของการจัดการหนี้ ซึ่งเลขที่การได้มีคำสั่งให้สำนักกฎหมายดำเนินการจัดทำประกาศแต่งตั้งให้หัวหน้าสำนักงานสาขาจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักการตรวจเงินแผ่นดินในการจัดการหนี้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขในกฎหมายของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร นั้น

ดังนั้น สำนักกฎหมายจึงได้จัดทำประกาศจำนวน ๒ ฉบับ คือ

๑. ประกาศสำนักงานกองทุนฟื้นฟูฯ เรื่อง การแต่งตั้งพนักงานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
๒. ประกาศสำนักงานกองทุนฟื้นฟูฯ เรื่อง การตรวจสอบข้อมูลเกษตรกรก่อนขึ้นทะเบียนเกษตรกรและสอบสวนข้อเท็จจริงการอุทธรณ์กรณีขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรและขอรับการจัดการหนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาลงนาม

(นายคมกริช พิลาสมบัติ)

หัวหน้าสำนักงานสาขาจังหวัดมหาสารคาม

รักษาการผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

ลงนามแล้ว

(นายวิฑูรย์ จันทร์ขจร)

เลขที่การสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ประกาศสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

เรื่อง การแต่งตั้งพนักงานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

เพื่อให้การบริหารกิจการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อาศัยอำนาจ มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จึงมีประกาศดังนี้

๑. ให้บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรว่าด้วยโครงสร้างและการบริหารงานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

๒. ให้การปฏิบัติงานในอำนาจหน้าที่ตามภารกิจในตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรว่าด้วยโครงสร้างและการบริหารงาน การได้รับมอบหมายตามคำสั่งของเลขาธิการหรือตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

๓. ให้ผู้อำนวยการสำนัก หรือ หัวหน้าสำนักงานสาขาจังหวัด ทำการออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรมอบหมายงานที่บัญญัติไว้ในระเบียบโครงสร้างการบริหารงาน ให้กับพนักงานที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น ในกรณีพนักงานในบังคับบัญชาไม่เพียงพอ ให้ผู้อำนวยการสำนัก หรือ หัวหน้าสำนักงานสาขาเป็นผู้รับผิดชอบภารกิจเฉพาะในหน้าที่ดังกล่าว ส่วนลูกจ้างให้เป็นผู้ช่วยพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามหน้าที่นั้นๆ

๔. ภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน การให้ถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาหรือการใช้ดุลยพินิจจะต้องดำเนินการสอบสวนโดยพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น

๕. การรับเงิน จ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ผู้อำนวยการสำนัก หรือ หัวหน้าสำนักงานสาขาจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบหากมีการมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน ต้องมอบหมายให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น

๖. ให้พนักงานพ้นจากการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพ้นจากการเป็นพนักงานตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรว่าด้วยการบริหารงานบุคคล

๗. พนักงานเจ้าหน้าที่มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรมาตรา ๓๗ มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รวมทั้งมีความรับผิดชอบในฐานะการเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

(นายวัชรพันธุ์ จันทรวงศ์)

เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ประกาศสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

เรื่อง การตรวจสอบรับรองข้อมูลเกษตรกรก่อนขึ้นทะเบียนเกษตรกร
และสอบสวนข้อเท็จจริงการอุทธรณ์กรณีขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรและขอรับการจัดการหนี้

เพื่อให้การดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตามมาตรา ๓๗/๑ และ มาตรา ๓๗/๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ.๒๕๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๔) และเพื่อให้การตรวจสอบและรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามข้อ ๗ ของประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ เรื่องการยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ.๒๕๕๗ เป็นไปอย่างถูกต้อง รวมทั้งเพื่อให้การพิจารณาอุทธรณ์ของอนุกรรมการจังหวัดตามข้อ ๒.๔ แห่งประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรว่าด้วยเรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการพิจารณาอุทธรณ์ของเกษตรกรกรณีขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรและขอรับการจัดการหนี้ พ.ศ.๒๕๕๖ มีความโปร่งใส และเป็นไปตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ให้ดำเนินการจัดการหนี้เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย

อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
เลขาธิการจึงมีออกประกาศ เรื่อง การตรวจสอบรับรองข้อมูลเกษตรกรก่อนขึ้นทะเบียนเกษตรกรและสอบสวน
ข้อเท็จจริงการอุทธรณ์กรณีขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรและขอรับการจัดการหนี้ ให้พนักงานได้ยึดถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. นายทะเบียน ให้หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักจัดการหนี้ หัวหน้าสำนักงานสาขาจังหวัด
เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามประกาศนี้

๒. ให้พนักงานที่ผู้อำนวยการสำนักจัดการหนี้ หรือ หัวหน้าสำนักงานสาขาจังหวัดมีคำสั่ง
มอบหมายให้มีหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบรับรองข้อมูลเกษตรกรก่อนขึ้นทะเบียนเกษตรกรและสอบสวน
ข้อเท็จจริงการอุทธรณ์กรณีขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรและขอรับการจัดการหนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการ
ดำเนินการตามประกาศนี้

๓. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารเพื่อเสนอต่อคณะอนุกรรมการจังหวัดพิจารณา
อนุมัติขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยตรวจสอบข้อมูลดังต่อไปนี้

๓.๑ ตรวจสอบคุณสมบัติการเป็นเกษตรกร

๓.๑.๑ การตรวจสอบที่มาของรายได้ และ สถานะของการเป็นข้าราชการ หรือ การ
เป็นสมาชิกพรรคการเมือง การไม่เป็นผูถือหุ้นบริษัท ให้กระทำโดยการสอบสวนและรับการยืนยันจาก
เกษตรกรผู้ให้ถ้อยคำตามแบบการบันทึกถ้อยคำ (บถ.สน.๑)

๓.๑.๒ กรณีมีรายได้อื่น ให้ทำการประเมินรายได้ของเกษตรกรประกอบเอกสาร ตาม
แบบประเมินรายได้ (บถ.สน ๒)

๓.๒ ให้ทำการตรวจสอบจำนวนสัญญา มูลหนี้ สถานะหนี้ และหลักประกัน รวมทั้ง
วัตถุประสงค์แห่งหนี้ จากสถาบันเจ้าหนี้เว้นแต่เอกสารที่เกษตรกรแสดงในขณะยื่นขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร

/เป็นหลักฐาน...

เป็นหลักฐานของสถาบันเจ้าหนี้หรือที่สถาบันเจ้าหนี้จัดทำไว้ ปรากฏข้อมูลจำนวนและเลขที่สัญญามูลหนี้ตั้งต้นและภาระหนี้คงเหลือที่แท้จริงโดยจำแนกต้นทุนและดอกเบี้ยคงค้าง สถานะหนี้ และหลักประกัน รวมทั้งวัตถุประสงค์แห่งหนี้อย่างชัดเจนและครบถ้วน

ในกรณีที่สำนักงานสาขาจังหวัดไม่สามารถตรวจสอบจากสถาบันเจ้าหนี้ได้ ให้ทำการตรวจสอบความเป็นเกษตรกรรมตามข้อ ๓.๑ และเสนอต่ออนุกรรมการจังหวัดเพื่อรับรองก่อน แล้วส่งให้สำนักงานจัดการหนี้เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลตามข้อ ๓.๒ เมื่อสำนักงานสาขาจังหวัดได้รับข้อมูลจากสำนักงานจัดการหนี้แล้ว ให้เสนอคณะอนุกรรมการจังหวัดพิจารณาต่อไป

๔. กรณีที่คณะอนุกรรมการจังหวัดไม่อนุมัติการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ให้นายทะเบียนแจ้งต่อเกษตรกรภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คณะอนุกรรมการจังหวัดมีมติในการประชุมพร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์และหน้าที่ในการแสดงพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ตามข้ออุทธรณ์ด้วย

๕. กรณีที่เกษตรกรไม่เห็นด้วยกับมติคณะอนุกรรมการจังหวัดและยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการจัดการหนี้ ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่นายทะเบียนมอบหมาย ดำเนินการสอบสวนข้อมูลหลักฐาน ดังนี้

๕.๑ สอบสวนผู้อุทธรณ์ โดยสอบถามและบันทึก ข้อคัดค้าน หรือ ข้อโต้แย้ง เนื้อหาเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยกับมติคณะอนุกรรมการจังหวัด พร้อมด้วยทำการรวบรวมเอกสาร และ รายชื่อพยานบุคคลที่อ้างอิง

๕.๒ สอบสวนพยานบุคคล ตามสมควรแก่กรณี ในการนี้หน้าที่ในการนำพยานบุคคลมาให้ถ้อยคำเป็นหน้าที่ของเกษตรกรผู้อุทธรณ์ เว้นแต่ ในกรณีที่สำนักงานสาขาจังหวัด หรือ เลขาธิการมีคำสั่งมอบหมายให้สำนักงานสาขาจังหวัดไปดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้สำนักงานสาขาจังหวัดไปดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเช่นว่านั้น

๕.๓ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดจัดทำสำนวนการสอบสวนการอุทธรณ์มีส่วนประกอบ ดังนี้

๕.๓.๑ ปกสำนวน

๕.๓.๒ รายงานการประชุมที่แสดงมติและเหตุผลที่ไม่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกร หรือ จัดการหนี้พร้อมทั้งหลักฐานที่แสดงประกอบถึงเหตุผลดังกล่าว อาทิเช่น หลักฐานการเป็นข้าราชการ กรณีไม่ใช่เกษตรกร หรือ หลักฐานแสดงในคำขอกู้ หรือ สัญญากู้ว่าวัตถุประสงค์ไม่ใช่การเกษตร เป็นต้น

๕.๓.๓ คำอุทธรณ์ของเกษตรกรที่แสดงเหตุผลโต้แย้งการไม่รับการขึ้นทะเบียนหรือการจัดการหนี้

๕.๓.๔ พยานเอกสาร หรือ พยานบุคคล ที่สนับสนุนเหตุผลการไม่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกร เช่น หลักฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีไม่ใช่เกษตรกร หรือ หลักฐานจากสถาบันเจ้าหนี้กรณีวัตถุประสงค์การกู้ยืมเงินไม่ใช่การเกษตร

๕.๓.๕ พยานเอกสาร หรือ บันทึกการสอบสวนพยานบุคคล ที่สนับสนุนผู้อุทธรณ์ในการหักล้างเหตุผลการไม่รับขึ้นทะเบียนเกษตรกร หรือ การจัดการหนี้

๕.๓.๖ บทสรุปความเห็นของหัวหน้าสำนักงาน ในการวินิจฉัยเหตุผลว่าจากพยานต่างๆของผู้อุทธรณ์มีน้ำหนักน่าเชื่อถือเพียงใด สามารถหักล้างเหตุผลที่ไม่อนุมัติของอนุกรรมการจังหวัดได้หรือไม่ และให้นำความเห็นดังกล่าวเสนอต่ออนุกรรมการจังหวัดเพื่อพิจารณาต่อไป

๖. การดำเนินการสอบสวนประกอบพยานหลักฐาน ตามข้อ ๕.๓.๕

๖.๑ กรณีการอุทธรณ์ คุณสมบัติการเป็นเกษตรกร ให้แสดงเอกสารประกอบอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

๖.๑.๑ คำรับรองการเป็นเกษตรกรของเกษตรกรอำเภอหรือ คำรับรองของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี กำนัน ผู้ใหญ่บ้านหรือข้าราชการ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในท้องถิ่น

๖.๑.๒ หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือ สัญญาเช่า หรือ หนังสืออื่นใดที่แสดงให้เห็นสิทธิในการดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าว

๖.๑.๓ ภาพถ่ายแสดงถึงการทำเกษตรในที่ดินตามข้อ ๖.๑.๒

๖.๑.๔ แบบประเมินรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้อื่นของเกษตรกร (บล.สน ๒)

๖.๑.๕ บันทึกรายการให้ถ้อยคำของเกษตรกร และพยานที่อ้างอิง (บล.สน.๑)

๖.๒ กรณีการอุทธรณ์ วัตถุประสงค์ที่ไม่ใช่การเกษตร ให้แสดงเอกสารประกอบอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ พยานเอกสารที่แสดงให้เห็นถึงการกู้ยืมเงินไปเพื่อทำกิจกรรมการเกษตร

๖.๒.๒ พยานบุคคลผู้รู้เห็นในการใช้เงินเพื่อทำการเกษตร

๖.๒.๓ ภาพถ่าย หรือ วัสดุ หรือ หลักฐานอื่นใด ที่แสดงเชื่อมโยงว่า ได้นำเงินที่กู้ยืมไปใช้เพื่อการเกษตรจริง

๗. ในการบันทึกถ้อยคำผู้สอบสวนต้องแจ้งให้พยานผู้ให้ถ้อยคำทราบว่า การให้ความเท็จอาจมีความผิดทางอาญาฐานให้การอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน

๘. ในกรณีที่นายทะเบียนมอบหมายพนักงานเป็นผู้ทำการบันทึกถ้อยคำ ให้หัวหน้าสำนักงานลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานด้วยอีกชั้นหนึ่ง

๙. เมื่อคณะกรรมการจังหวัดได้พิจารณาคำอุทธรณ์แล้ว ให้นายทะเบียนนำผลการพิจารณารวมเข้ากับสำนวนในข้อ ๕.๓ และนำส่งต่อสำนักจัดการหนี้เพื่อดำเนินการต่อไป

๑๐. ให้สำนักจัดการหนี้ นำสำนวนการอุทธรณ์ดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการจัดการหนี้เพื่อพิจารณาต่อไป

๑๑. กรณีที่เกษตรกรได้ยื่นอุทธรณ์และผ่านการอุทธรณ์ให้จัดการหนี้ได้ แต่ยังไม่ได้รับการจัดการหนี้ นั้น เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในกรณีจัดการหนี้ที่มีวัตถุประสงค์ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมายตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงให้นายทะเบียนโดยหัวหน้าสำนักงานสาขาจังหวัดและผู้อำนวยการสำนักจัดการหนี้ทำการรับรองความถูกต้องว่าเอกสารและคำให้การต่างๆของเกษตรกรผู้อุทธรณ์ดังกล่าวเป็นความจริงก่อนการจัดการหนี้โดยให้ดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่หัวหน้าสำนักงานสาขาจังหวัด พบข้อพิรุณ หรือ ข้อบกพร่องว่า หนีดังกล่าวอาจไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย ให้บันทึกหนังสือแจ้งข้อพิรุณหรือข้อบกพร่อง และดำเนินการสอบสวนการอุทธรณ์ตามขั้นตอนข้างต้นให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันและให้นำเสนอผลสรุปต่อสำนักจัดการหนี้ต่อไป

/๑๒. พนักงาน...

๑๒. พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มาตรา ๓๗ มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามีหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รวมทั้งมีความรับผิดชอบในฐานะการเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

(นายวัชรพันธุ์ จันทรขจร)

เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

บันทึกข้อความ

สำนักบริหาร...
 เลขที่... 10370
 วันที่ 8 สิงหาคม 2557
 พ.น.ส่วนราชการ...
 ส่วนราชการ... 90คท/1
 เลขที่รับ... 414
 วันที่รับ... 2557
 พ.น.ส่วนราชการ... 1

หน่วยงาน สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๑๕๘ ๐๓๔๒ ต่อ ๒๑๐๑

ที่ กพก ๐๓๐๐ /๐๓๕๑

วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ตอบข้อหารือ กรณี การจ่ายเงินชำระหนี้แทนที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของการจัดการหนี้
เรียน เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหนังสือที่ ตผ ๐๓๐๐/๑๙๔๙ (ลับ) ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ ๒๕๕๔ ๒๕๕๓ ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๑ ของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ซึ่งเลขธิการมีคำสั่งให้สำนักกฎหมายตรวจสอบ ประกอบกับหนังสือที่ กพก ๐๖๐๐/๐๖๘๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่องรายงานบัญชีรายชื่อเกษตรกรที่เป็นหนี้เร่งด่วนและจำเป็นต้องได้รับการจัดการหนี้ ซึ่งรองเลขธิการรักษาการในตำแหน่งเลขธิการเขียนหนังสือให้รอความเห็นสำนักกฎหมาย นั้น

สำนักกฎหมาย ได้เสาะหาข้อเท็จจริง พบว่า คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรได้มีมติให้ชำระหนี้แทนเกษตรกรลูกหนี้สหกรณ์การเกษตร ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของต้นเงิน ส่วนที่เหลือต้นเงินร้อยละ ๕๐ และดอกเบี้ยคงค้างอัตราร้อยละ ๗.๕ รัฐบาลโดยมติคณะรัฐมนตรีชดเชยให้กับสถาบันเจ้าหนี้ โดยมอบหมายให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบ ต่อมาเพื่อให้การจัดการหนี้เป็นไปอย่างคล่องตัวคณะกรรมการจัดการหนี้จึงมีมติให้สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรทรองจ่ายเงินในส่วนที่รัฐบาลชดเชยก่อนแล้วนำไปขอคืนจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ภายหลัง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจการใช้จ่ายงบประมาณเมื่อปี ๒๕๕๑ ถึง ๒๕๕๕ พบว่าสำนักงานกองทุนได้มีการจ่ายเงินจัดการหนี้โดยทรองจ่ายเงินชดเชยโดยไม่มีเอกสารประกอบการชดเชยครบถ้วนและวัตถุประสงค์ของเงินกู้ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของการจัดการหนี้ จึงมีข้อเสนอแนะให้ทำการสอบสวนหาผู้รับผิดชอบ ซึ่งเรื่องดังกล่าว สำนักกฎหมายได้เสนอและเลขธิการได้แต่งตั้งคณะทำงาน สอบสวนหาข้อเท็จจริงและผู้รับผิดชอบตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แล้ว

สำนักกฎหมาย เห็นว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๔๒ ว่า เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่ามีข้อบกพร่อง ให้แจ้งกระทรวงเจ้าสังกัด ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อกำหนดมาตรการที่จะเป็นเพื่อให้หน่วยงานไปปฏิบัติหรือในกรณีที่มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าการทุจริตหรือน่าเชื่อว่าการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินราชการ ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งต่อพนักงานสอบสวนดำเนินคดี ซึ่งการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบและตั้งข้อสังเกตพร้อมให้ข้อเสนอแนะจึงเป็นการชี้มูลว่าพบการกระทำที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายเบื้องต้น จึงกำหนดมาตรการที่จำเป็นให้หน่วยงานปฏิบัติ สำนักกฎหมายถือว่าเป็นการส่งสัญญาณที่พนักงานกองทุนผู้ปฏิบัติจะต้องพึงระวัง

เพื่อให้การดำเนินการจัดการหนี้ของสำนักงานกองทุนเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อไม่ให้พนักงานมีความเสี่ยงในการถูกชี้มูลจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ว่ากระทำโดยทุจริตและใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ สำนักกฎหมายจึงวินิจฉัยข้อกฎหมายในประเด็นที่เป็นความเสี่ยงในการจัดการหนี้ที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการจัดการหนี้ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สามารถจัดการหนี้ที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันได้หรือไม่เพียงใด

/ประเด็น...

ประเด็นที่ ๒ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สามารถจัดการหนี้ที่มีวัตถุประสงค์ไม่ใช่การเกษตรได้หรือไม่เพียงใด

ประเด็นที่ ๓ การจัดการหนี้ที่เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ต้องพิจารณาจะสิ่งใดบ้าง

ข้อวินิจฉัยของสำนักกฎหมาย

ประเด็นที่ ๑ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สามารถจัดการหนี้ที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันได้หรือไม่เพียงใด

ข้อกฎหมาย

๑. พรบ.กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ.๒๕๔๒ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๗/๖ เกษตรกรซึ่งเป็นหนี้ในระบบ และประสงค์ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนให้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรต่อสำนักจัดการหนี้ของเกษตรกร ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรประกาศกำหนด

เมื่อได้รับคำขอขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้สำนักจัดการหนี้ของเกษตรกรทำการตรวจสอบหลักฐานถึง ความมีอยู่จริงของหนี้และหลักประกันที่ถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งจำแนกแยกประเภทหนี้ของเกษตรกรตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรกำหนด

มาตรา ๓๗/๗ เกษตรกรซึ่งเป็นหนี้ในระบบตามโครงการส่งเสริมของรัฐโครงการใดที่คณะกรรมการเห็นว่าไม่ประสบความสำเร็จโดยมิใช่ความผิดของเกษตรกร ให้พิจารณาช่วยเหลือโดยให้กองทุนรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้.....

มาตรา ๓๗/๘ เกษตรกรตามความในมาตรา ๓๗/๗ ที่ได้รับการยกเลิกหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน.....

มาตรา ๓๗/๙ “เกษตรกรซึ่งเป็นหนี้ในระบบที่มีโครงการส่งเสริมของรัฐเมื่อคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่จัดการหนี้ของเกษตรกรรายใดแล้วให้คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรมีอำนาจชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรทั้งหมดหรือบางส่วน.....

เมื่อกองทุนรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรตามวรรคหนึ่งแล้วให้ทรัพย์สินของเกษตรกรที่ใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้ตกเป็นของกองทุน.....”

๒. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๖ “ให้กองทุนจ่ายเงินชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกร ดังนี้

(๒) กรณีหนี้ที่ไม่มีหลักประกัน การชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรจะกระทำได้อีกต่อเมื่อเกษตรกรได้เข้าทำสัญญาผูกพันตนกับกองทุน.....”

๓. ประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ.๒๕๕๓

ข้อ ๖ วรรค ๓ หนี้ที่มีบุคคลค้ำประกันให้เกษตรกรจัดหาสมาชิกองค์กรเกษตรกรไม่น้อยกว่าสองคนหรือองค์กรเกษตรกรต้นสังกัดค้ำประกัน

ข้อเท็จจริง

สำนักจัดการหนี้ได้มีการชำระหนี้แทนให้กับสถาบันเจ้าหนี้ที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันจำนวนมาก

จากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายข้างต้น สำนักกฎหมายขอให้ความเห็น ดังนี้

๑. พรบ.กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มาตราที่ ๓๗/๖ วรรค ๒ กำหนดว่า เมื่อได้รับคำขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้สำนักจัดการหนี้ของเกษตรกรทำการตรวจสอบหลักฐานถึงความมีอยู่จริงของหนี้และหลักประกันที่ถูกต้องตามกฎหมาย ประกอบกับ มาตรา ๓๗/๙ กำหนดว่า หนี้ในระบบที่ไม่ใช่โครงการของรัฐ เมื่อกองทุนรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรแล้วให้ทรัพย์สินของเกษตรกรที่ใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้ตกเป็นของกองทุน จึงสามารถตีความได้ว่า กฎหมายมีเจตนารมณ์ให้กองทุนสามารถชำระหนี้ให้กับสถาบันเจ้าหนี้ในระบบที่ไม่ใช่โครงการของรัฐเฉพาะหนี้ที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันเท่านั้น

ดังนั้น การที่คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูออกระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖ และประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นกฎหมายลูกของพระราชบัญญัติ ที่กล่าวถึงการชำระหนี้ในกรณีที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน (บุคคลค้ำประกัน) จึงเป็นการออกระเบียบที่ขัดแย้งต่อกฎหมายหลัก

สำนักกฎหมายเห็นว่าเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย และไม่ถูกชี้มูลความผิดจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในภายหลัง เมื่อพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ.๒๕๔๒ มิได้มีบัญญัติตามกฎหมายที่ให้อำนาจกองทุนจัดการหนี้กรณีที่มีบุคคลค้ำประกันได้ คงมีแต่ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกร พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๖(๒) ที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดการหนี้กรณีบุคคลค้ำประกันไว้ซึ่งสำนักกฎหมายเห็นว่าไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นการจัดการหนี้กรณีที่มีบุคคลค้ำประกัน จึงเป็นการจัดการหนี้ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย สำนักกฎหมายจึงเห็นว่าเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อไป ควรจะชะลอการจัดการหนี้กรณีบุคคลค้ำประกันไว้ก่อน และแจ้งให้สำนักจัดการหนี้ของเกษตรกรรวบรวมปัญหาที่เกิดจากการจัดการหนี้ที่มีบุคคลค้ำประกัน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรชุดใหม่พิจารณาทบทวนแนวทางการให้ความช่วยเหลือและทบทวนเพื่อแก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกร พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๖(๒) ต่อไป

อนึ่ง เพื่อให้เกิดความชัดเจน ควรหารือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อวินิจฉัยข้อกฎหมายให้ชัดเจนต่อไป

ประเด็นที่ ๒ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สามารถจัดการหนี้ที่มีวัตถุประสงค์ไม่ใช่การเกษตรได้หรือไม่เพียงใด มติคณะกรรมการจัดการหนี้กำหนดให้หนี้ของสถาบันเจ้าหนี้บางแห่งเป็นหนี้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเกษตร ได้หรือไม่ เพียงใด

ข้อเท็จจริง

สำนักงานได้ปฏิบัติโดยยึดหลักจัดการหนี้เฉพาะที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเกษตร ในกรณีที่หลักฐานสัญญากู้ยืมไม่ระบุหรือระบุเป็นการยืมเพื่อการอย่างอื่นที่ไม่ใช่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเกษตร ให้ทำการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการจัดการหนี้ ว่าการกู้ยืมนั้นแม้จะระบุในเอกสารการกู้ยืมว่าไม่ใช่การเกษตร แต่ในความเป็นจริงได้นำเงินไปใช้เพื่อการทำการเกษตร เว้นเฉพาะสถาบันเจ้าหนี้ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง

/สหกรณ์...

สหกรณ์นิคม และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่มีมติคณะกรรมการจัดการหนี้ ครั้งที่ ๘/ ๒๕๕๖ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ให้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้โดยไม่ต้องตรวจวัตถุประสงค์ โดยให้ถือว่าลูกหนี้ ของสถาบันเจ้าหนี้ตามที่กำหนดมีวัตถุประสงค์เพื่อการเกษตร กล่าวคือ ไม่ต้องยื่นอุทธรณ์แต่ไว้ในสัญญาจะ ระบุวัตถุประสงค์ไม่ใช่การเกษตรก็ตาม

ข้อกฎหมาย

๑. พรบ.กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ.๒๕๔๒ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๗/๑ หนี้ หมายความว่า หนี้อันเนื่องมาจากการประกอบเกษตรกรรมของ

เกษตรกร.....

มาตรา ๓ “เกษตรกรรม” หมายความว่า การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การจับสัตว์น้ำ การ ใช้ และบำรุงรักษาทรัพยากรจากที่ดิน น้ำ และป่าไม้อย่างยั่งยืน และให้หมายความรวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่ม การแปรรูป การจำหน่าย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การจับสัตว์น้ำ การใช้ และบำรุงรักษาทรัพยากรจากที่ดิน น้ำ และป่าไม้อย่างยั่งยืน และการอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราช กิจจานุเบกษา

๒. ประกาศหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ.๒๕๕๓

ข้อ ๕ เกษตรกรที่ได้รับสิทธิการแก้ไขปัญหานี้ตามประกาศนี้ ต้องเป็นสมาชิกองค์กร เกษตรกรซึ่งมีหนี้อันเนื่องมาจากการประกอบเกษตรกรรม

จากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายข้างต้น สำนักกฎหมายขอให้ความเห็น ดังนี้

ในทางปฏิบัติในการจัดการหนี้ ได้ยึดข้อกฎหมายที่ว่า หนี้ที่สามารถจัดการหนี้ได้ต้องเป็น หนี้ที่เกิดจากการประกอบเกษตรกรรม ตามคํานิยามของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนา เกษตรกร การจะพิจารณาจึงต้องดูจากวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม ซึ่งต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานในสัญญา เงินกู้ การออกมติให้พิจารณาจากสถาบันเจ้าหนี้โดยไม่ได้ดูวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน หรือการคาดเดาเอาว่า ลูกหนี้ของสถาบันการเงินประเภทนี้ ทุกสัญญาล้วนแต่เป็นการกู้ยืมเพื่อการเกษตรนั้น ย่อมไม่เป็นไปตามหลัก เหตุและผลของกฎหมาย ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายก็ได้ เพราะสหกรณ์ การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม หรือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ต่างก็มีลูกหนี้ หลายประเภท ประกอบกับมีการปล่อยเงินกู้ทั้งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร

ดังนั้น มติคณะกรรมการจัดการหนี้ในเรื่องดังกล่าว หรือ คำสั่งสำนักงานกองทุนที่ให้รับขึ้น ทะเบียนหนี้หรือจัดการหนี้ให้กับ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม และ ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรได้เลย โดยไม่ต้องพิจารณาวัตถุประสงค์ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรชะลอการจัดการหนี้ที่ไม่มีหลักทรัพย์เป็นหลักประกันไว้ก่อน โดยทำหนังสือหารือข้อ กฎหมายต่อสำนักงานอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการกฤษฎีกา และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการกองทุน ฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เพื่อปรับปรุงแก้ไขระเบียบให้เป็นไปตามหลักกฎหมายต่อไป

๒. ควรมีหนังสือสั่งการเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ ไปยังสำนักงานสาขาจังหวัด หากในกรณีลูกหนี้ สถาบันการเงินประเภทสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม และ ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร มีเอกสารระบุการกู้ยืมไม่ใช่วัตถุประสงค์เพื่อการเกษตร จะต้องทำการอุทธรณ์ตามระเบียบ และแสดงหลักฐานจนเชื่อได้ว่าเป็นการกู้ยืมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเกษตรจริง เช่นเดียวกับลูกหนี้ของสถาบัน เจ้าหนี้อื่น

/เนื่องจาก....

